

A close-up photograph of autumn leaves on a dark branch. The leaves are in various stages of color change, showing shades of yellow, orange, and red. The background is a soft, out-of-focus orange. The text is overlaid on the right side of the image.

Pavol Plesník

**Environmentálna certifikácia ako nástroj
na dosiahnutie udržateľnosti cestovného
ruchu**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Udržitelnost'

4 rovnocenné komponenty:

- **Environmentální**
- **Ekonomický**
- **Sociální**
- **Kultúrny**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Environmentálna oblasť

- **Uchovanie zdrojov**
- **Nižšia spotreba energie**
- **Redukcia spotreby vody**
- **Znižovanie znečistenia**
- **Nižšia tvorba skleníkových plynov**
- **Čistenie odpadových vôd**
- **Plán odpadového manažmentu**
- **Opakované použitie, recyklácia.**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Sociálna a ekonomická oblasť

- **Rozvoj spoločnosti**
- **Miestna zamestnanosť**
- **Lokálni dodávateľia**
- **Podpora miestnych podnikov**
- **Rešpektovanie miestnej komunity**
- **Spravodlivé zamestnávanie**
- **Ochrana zamestnancov.**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Kultúrna oblasť

- **Pravidlá správania sa k pamiatkam**
- **Historické artefakty**
- **Ochrana miest**
- **Zachovanie kultúry a miestnych tradícií.**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Udržateľný cestovný ruch

Udržiavaný a rozvíjaný takým spôsobom, ktorý ho zachováva ekonomicky životaschopným, ale nepodlamuje fyzické a ľudské prostredie.

Vedú k nemu 2 cesty:

- vládna regulácia
- samoregulácia.

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Motívy environmentálneho/ udržateľného správania podnikov

- **Zvýšenie konkurencieschopnosti**
- **Súlad s legislatívou**
- **Zodpovednosť voči životnému prostrediu a spoločnosti**
- **Marketingový nástroj**
- **Tlak zo strany zákazníkov, zamestnancov, záujmových skupín, atď.**
- **Úspora nákladov.**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a soft, out-of-focus light brown.

Environmentálne manažérske systémy

Sú to nástroje systému riadenia organizácie s cieľom zlepšiť profil organizácie voči životnému prostrediu a zlepšiť postoj smerom k zákazníkom, dodávateľom, blízkeho okoliu a orgánom verejnej správy.

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark brown branch. The background is a solid, warm orange color.

Prečo sú EMS užitočné?

- **znižujú náklady – platby, pokuty a pod. za znečisťovanie životného prostredia,**
- **vedú k zvyšovaniu konkurencieschopnosti na trhu,**
- **sú nástrojom podpory ekologického povedomia podniku a rozvoja aktivít smerom k celkovej kvalite života,**
- **sú cenným komunikačným nástrojom – budujú etické vzťahy dôvery a dôveryhodnosti medzi obchodnými partnermi, zákazníkmi a spoločnosťou.**

EMS delíme na:

- formálne
- neformálne.

Ako *formálne* sa označujú medzinárodne uznávané formy:

- európska EMAS (Eco-Management and Audit Scheme)
- medzinárodná ISO 14001.

EMAS - schéma Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit

- **Bola schválená nariadením Rady Európskych spoločenstiev v roku 1993.**
- **Ak sa podnik prihlási do EMAS, musí splniť presne definované povinnosti, aby mohol byť zaregistrovaný kompetentným orgánom, čím sa potvrdzuje jeho účasť v systéme.**
- **Nejde o jednorazovú akciu, ale trvalý systém, ktorého funkcie sa budú pravidelne kontrolovať minimálne raz za tri roky**
- **je dobrovoľným nástrojom environmentálneho manažérstva.**

Inštitucionálne zabezpečenie EMAS v SR

- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR)**
- **Slovenská inšpekcia životného prostredia**
- **Slovenská agentúra životného prostredia**
- **Krajské úrady životného prostredia.**

Výhody účasti organizácie v EMAS

- Úspora zdrojov a potenciálne znižovanie nákladov
- Kvalitný systém environmentálneho manažérstva
- Riadenie environmentálnych rizík
- Garancia úplnej zhody s legislatívou životného prostredia
- Zníženie rizika poplatkov spojených s nedodržaním legislatívy životného prostredia.

Normy radu 14000 určené pre organizáciu ako celok

- **Sú platné iba počas vymedzenej lehoty, ich revízia sa uskutočňuje v určitých časových intervaloch,**
- **Hlavná výhoda – požiadavky noriem sú vypracované tak, aby sa mohli zapracovať do akéhokoľvek environmentálneho systému riadenia.**
- **Nevýhoda – obrovský rozsah potrebnej dokumentácie.**

Porovnanie ISO 14000 a EMAS

- Oba systémy sú obsahovo podobné a líšia sa len formálnou stránkou, väčšinou je v každom štáte preferovaný jeden systém
- ISO 14000 – možnosť certifikácie v každej krajine, väčšia možnosť využitia v oblasti služieb, zachováva nezmenené kritériá počas vymedzenej doby platnosti.

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Neformálne certifikačné programy, zelené programy a udržateľné schémy

- **Green Globe**
- **Green Apple**
- **Green Key**
- **Blue Flag**
- **World Travel Green Awards**
- **...**

GREEN GLOBE

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

GREEN GLOBE

- **Globálna certifikačná schéma na dosiahnutie udržateľnosti**
- **Založená bola vo Veľkej Británii v roku 1993**
- **Je pridruženým členom UNWTO**
- **ústredie sa nachádza v Los Angeles; má preferovaných partnerov v Európe, Afrike, Strednej a Latinskej Amerike, Ázii**
- **Poskytuje certifikáciu, tréning a vzdelávanie, služby v oblasti marketingu.**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Prečo Green Globe?

- **Dôveryhodnosť**
- **Transparentnosť**
- **Nižšie operačné náklady**
- **Lepšie podnikanie**
- **Lepšie environmentálne výkony**
- **Výhoda marketingu**
- **Vyššia „viditeľnosť“ na trhu.**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Pre koho je certifikácia určená?

- **Atrakcie cestovného ruchu**
- **Obchodné podniky (veľkoobchod/maloobchod)**
- **Kongresové centrá**
- **Výletné lode**
- **Golfové ihriská**
- **Hotely a rezorty**
- **Reštaurácie**
- **Kúpele**
- **Dopravné spoločnosti**
- **Touroperátori.**

Certifikácia Green Globe

- **Nezávisle verifikovaná akreditovanými audítormi**
- **dostupná v 5 jazykoch: AJ, ŠJ, FJ, NJ, PJ**
- **Kritéria sú aktualizované každoročne aby sa zaistila medzinárodná zhoda**
- **Certifikácia prebieha na webe.**

Členstvo v Green Globe

Poskytovatelia služieb v cestovnom ruchu

Mikropodniky	1 – 9 zamestnancov 5 – 19 izieb	750 USD
Malé podniky	20 – 69 zamestnancov 20 – 59 izieb	1450 USD
Stredne veľké podniky	70 – 119 zamestnancov 60 – 99 izieb	3800 USD
Veľké podniky	120 a viac zamestnancov Viac ako 100 izieb	5000 USD
Golfové ihriská		2900 USD

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Výhody členstva Green Globe

- Okamžitý prístup do certifikačného systému
- Obdržanie kritérií certifikácie
- Vzdelávací program
- Aktualizované kritériá certifikácie
- Zaradenie na zoznam Green Globe Members
- Prístup k akreditovaným konzultantom a audítorom
- Služby marketingu (GG Marketing).

GREEN KEY

**Medzinárodné eko – označenie
pre podniky cestovného ruchu**

**Zámer – prispievať k prevencii
klimatických zmien a rozvoju
udržateľného CR oceňovaním a
propagovaním environmentálnych
iniciatív**

**Cieľ – zmena praktík a správania sa
všetkých subjektov cestovného ruchu a
primäť ich k zvyšovaniu zodpovednosti
voči životnému prostrediu.**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

GREEN KEY

- **Vznikol v roku 1994 v Dánsku**
- **Určený pre hotely, hostely, konferenčné a prázdninové centrá, kempingy, prázdninové domy a rekreačné zariadenia.**

Postup na získanie označenia Green Key

- Existencia národného operátora
- Medzinárodný operátor na roky 2009-12 je Holandsko
- SR má celoštátnu sieť organizácií venujúcich sa environmentálnej výchove a vzdelávaniu
- Splnenie zoznamu environmentálnych požiadaviek (kritéria).

Green Key kritériá

- **Štandardizované medzinárodné kritériá (80%) + národné kritériá (20%)**
- **Environmentálny manažment**
- **Environmentálne vzdelávanie**
- **Sú dostupné pre:**
 - **1. hotely, hostely, konferenčné a prázdninové centrá;**
 - **2. kempingy;**
 - **3. atrakcie v cestovnom ruchu.**

Výhody označenia Green Key

- **Vzdelávanie o životnom prostredí a udržateľnosti pre majiteľa firmy, zamestnancov a klientov**
- **Environmentálna a udržateľná ochrana prostredníctvom redukcie vplyvov zariadenia na životné prostredie**
- **Úsporný manažment, kde redukcia spotreby vyvoláva redukciu nákladov**
- **Marketingová stratégia s propagáciou označenia a oceneného zariadenia.**

World Travel Green Awards

- **Najprestížnejšie, komplexné a vyhľadávané ocenenie vo svetovom turizme**
- **Hodnotí 167 000 odborníkov v turizme z celého sveta**
- **Organizácia so sídlom v Londýne**
- **Pôsobí na medzinárodnej scéne turizmu už 17 rokov**
- **Podstata – kvalitný zážitok pre klienta.**

**WORLD TRAVEL
GREEN AWARDS**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Atribúty WTGA

Ciel' – podporovat' súťaživost' na svetovej úrovni, stimulovat' inovácie a kreativitu podnikov a zabezpečiť, aby klient dostal výnimočnú hodnotu.

„Oddelenie dobrých od vynikajúcich“

„Identifikácia podnikov, ktoré trvalo prevyšujú očakávania“

„Vytváranie úplne nových parametrov očakávaní klientov“

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Kategórie World Travel Green Awards

- **World's Leading Green Destination**
- **World's Leading Green Resort**
- **World's Leading Green Tour Operator**
- **World's Leading Green Transport Solution Company**
- **World's Responsible Tourism Award**
- **World's Leading Green Cruise Line.**

AquaCity Poprad

- Získalo prvé ocenenie za Najlepšie ekologické stredisko na svete (2007, 2008, 2009, 2010)
- Dejisko prvého odovzdávania cien World Travel Green Awards (október 2008)
- Europe's Leading Green Hotel 2009
- Green Apple (2005).

WORLD'S LEADING
GREEN RESORT

Príklad ekohotela – hotel Adria

- **Nepriaznivá poloha**
- **Napriek tomu sa stal najznámejším ekohotelom v Prahe**
- **Koncepcia troch pilierov udržateľnosti – prirovnané k trom nohám klavíra, ktorý „ladí“**

A close-up photograph of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, attached to a dark branch. The background is a solid, warm orange color.

Príklad ekohotela – hotel Adria

➤ Ekonomický pilier

- Investovali do revízie všetkých sietí (vzduchotechnika, vykurovanie, elektrické rozvody...)
- Zaviedli úsporné žiarovky, staré ale nechali doslúžiť
- Na recepcii zrušili koberce.

Príklad ekohotela – hotel Adria

- **Environmentálny pilier**
 - **Separácia odpadu**
 - **Ekologické čistenie (pilinami)**
 - **Nechlórujú, nepoužívajú agresívne dezinfekčné prostriedky**
 - **Pravidelne vyhlasujú „Deň bez dopravy“ – MHD, bicykel, pešo)**

Príklad ekohotela – hotel Adria

➤ Etický pilier

- Pestujú za hotelom bylinky (mäta, šalvia, bazalka a pod.)
- Spolupráca s chránenou dielňou – postihnuté deti vyrobili pre nich „hrnčeky s písmenom“
- Zber plodov, z ktorých sa vyrábajú vlastné produkty – tie sa podávajú klientom
- Manažment ide príkladom
- Organizácia výletov (teambuilding)

A close-up photograph of autumn leaves on a dark branch. The leaves are in various stages of color change, showing shades of yellow, orange, and red. The background is a soft, out-of-focus orange. The text 'Ďakujem za pozornosť' is centered on the right side of the image.

Ďakujem za pozornosť